

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री, स्वाइल एण्ड वाटर कन्जरभेसन र फरेष्ट रिसर्च समूह, पाँचौ तह, रेञ्जर/भु-संरक्षण सहायक वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा:— यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ:

प्रथम चरण:- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क:- १००

द्वितीय चरण:- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क:- २०

प्रथम चरण:- लिखित परीक्षा योजना (Written Examination)

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या × अङ्कभार	समय
सेवा सम्बन्धी	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक	५० प्रश्न × २ अङ्क = १००	४५ मिनेट

द्वितीय चरण:-

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	२०	बोर्ड अन्तर्वार्ता (Board Interview)

द्रष्टव्य:-

१. वस्तुगत बैकल्पिक परीक्षामा यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

एकाइ	१	२	३	४	५	६
प्रश्न संख्या	५	१०	१०	५	१०	१०

- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको विज्ञापन हुदाँका वखत (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झन पर्दछ ।
- प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- परीक्षामा परीक्षार्थीले मोबाइल वा यस्तै प्रकारका विद्युतीय उपकरण परीक्षा हलमा लैजान पाइने छैन ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति:-

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री, स्वाइल एण्ड वाटर कन्जरभेसन र फरेष्ट रिसर्च समूह, पाँचौ तह, रेञ्जर/भु-संरक्षण सहायक वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

(५० प्रश्न × २ अङ्क = १०० अङ्क)

1. सार्वजनिक व्यवस्थापन (Public Management)

- 1.1. कार्यालय व्यवस्थापन
 - 1.1.1. कार्यालय (Office) परिचय, महत्व, कार्य र प्रकार
 - 1.1.2. सहायक कर्मचारीका कार्य र गुणहरू
 - 1.1.3. कार्यालय स्रोत साधन (Office Resources): परिचय र प्रकार
 - 1.1.4. कार्यालयमा सञ्चारको महत्व, किसिम र साधन
 - 1.1.5. कार्यालय कार्यविधि (Office Procedure) पत्र व्यवहार (Correspondence), दर्ता र चलानी (Registration & Dispatch), परिपत्र (Circular), तोक आदेश (Order), टिप्पणी लेखन र टिप्पणी तयार पार्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू
 - 1.1.6. अभिलेख व्यवस्थापन (Record Management)
 - 1.1.7. जिन्सी व्यवस्थापन
- 1.2. निजामती सेवा ऐन र नियमावलीमा भएका देहायका व्यवस्थाहरू
 - 1.2.1. निजामती सेवा, प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाको गठन, संगठन संरचना, पदपूर्ति गर्ने तरिका र प्रक्रियाहरू
 - 1.2.2. नेपाल सरकार र लुम्बिनी प्रदेश सरकारको वन संगठन संरचनाको बारेमा जानकारी
 - 1.2.3. कर्मचारीको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, बिदा, विभागीय सजाय र अवकाश
 - 1.2.4. कर्मचारीले पालन गर्नुपर्ने आचरण र कर्तव्यहरू
- 1.3. सरकारी बजेट, लेखा र लेखापरीक्षण प्रणाली सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 1.4. सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४ तथा सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी प्रदेश नियमावली, २०७६
- 1.5. सार्वजनिक सेवा प्रवाहको अर्थ, सेवा प्रवाह गर्ने निकाय, तरिका र माध्यमहरू
- 1.6. सार्वजनिक बडापत्र (Public Charter) महत्व र आवश्यकता
- 1.7. व्यवस्थापनको अवधारणा तथा सार्वजनिक व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, समन्वय, निर्णय प्रक्रिया, उत्प्रेरणा र नेतृत्व सम्बन्धी जानकारी
- 1.8. मानवीय मूल्य मान्यता (Human Values), नागरिक कर्तव्य र दायित्व तथा अनुशासन
- 1.9. कम्प्युटर सम्बन्धी आधारभूत जानकारी (MS Word, Excel, Power Point)

2. Silviculture and Forest Management

- 2.1. Common silvicultural terms
- 2.2. Silvicultural systems and their application in Nepal
- 2.3. Silviculture of major forest tree species (e.g. Sal, Asna, Sissoo, Khair, Simal, Khote Salla, Utis, Chilaune, Katus, Khasru, Champ, Deodar, Gobre Salla, Abis species, Rhododendron, Walnut, Timur)
- 2.4. Silviculture of exotic species (e.g. Teak, Eucalyptus, *Pinus patula*, Poplar)
- 2.5. High forest and plantation forest management in Nepal
- 2.6. Tending operations (e.g. weeding, cleaning, thinning, pruning, lopping, pollarding etc.) in forestry
- 2.7. Seed collection, treatment and storage techniques of commontree species in Nepal
- 2.8. Nursery and plantation techniques of commonly planted tree species in Nepal
- 2.9. Plant succession

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री, स्वाइल एण्ड वाटर कन्जरभेसन र फरेष्ट रिसर्च समूह, पाँचौ तह, रेञ्जर/भु-संरक्षण सहायक वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 2.10. Harvesting and distribution systems of forest products (timber, fuel wood and nonwood forest products, medicinal and aromatic plants)
- 2.11. Invasive species
- 2.12. NTFPs of Nepal
- 2.13. Forest based industries and entrepreneurship
- 2.14. Community based forest management in Nepal
- 2.15. Agroforestry systems and practices in Nepal
- 2.16. Basic concept of normal forest, growing stuck, increment, rotation, sustainable forest management and forest management plan.

3. Forest Research, Survey and Inventory

- 3.1. Status (extent and condition) of forests in different physiographic regions of Nepal
- 3.2. Measurement of standing trees, felled trees and logs
- 3.3. Volume table, biomass table and yield table
- 3.4. Calculation of tree volume by different methods, tree basal area, volume of stacked woods and biomass
- 3.5. Forest sampling techniques, accuracy, reliability and precision in forest mapping and inventor
- 3.6. Forest survey methods
- 3.7. Instrument used for forest survey and inventory in Nepal
- 3.8. Use of GPS, GIS, Remote Sensing, aerial photography for forest survey
- 3.9. Forest Resource Assessment in Nepal

4. Wildlife and Protected Area Management

- 4.1. Common, threatened and endemic wildlife in Nepal
- 4.2. Geographical distribution, population, habitat and behavior of rare and endangered wild mammals, birds and reptiles in Nepal
- 4.3. National parks, wildlife reserves, conservation areas and buffer zones in Nepal
- 4.4. Status of biodiversity (flora and fauna, forest and ecosystem types) in Nepal
- 4.5. Methods and techniques of wildlife census and population monitoring
- 4.6. Wildlife population and habitat management approaches
- 4.7. Status and distribution of Ramsar sites in Nepal
- 4.8. Human wildlife conflict, its impact on conservation, and mitigation measures

5. Soil Conservation and Watershed Management

- 5.1. Concept of soils, physical and chemical properties of soil
- 5.2. Soil erosion, its types and problem of soil erosion in Nepal
- 5.3. General situation of soil conservation watershed management in Nepal
- 5.4. Hydrological cycle and its importance in soil conservation and watershed management
- 5.5. Integrated watershed management and participatory soil conservation approach
- 5.6. Techniques of soil and water conservation (e.g., check dam and retention walls, contour planting, trenching, bunding, conservation pond, terracing, grass planting, hedgerow plantation)
- 5.7. Conservation farming, bioengineering, and sustainable land management
- 5.8. Programs and efforts in conserving soil and water resources in Chure region in Nepal
- 5.9. Land evaluation and land use planning .

6. Policy, Legal and Institutions

- 6.1. International conventions and treaties such as CITES, Ramsar, WHC, CBD, UNCCD, UNFCCC

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री, स्वाइल एण्ड वाटर कन्जरभेसन र फरेष्ट रिसर्च समूह, पाँचौ तह, रेञ्जर/भु-संरक्षण सहायक वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 6.2. Forest Act, 2076, Forest Regulation, 2079 and Lumbini Provincial Forest Act, 2078 and Regulation, 2079.
- 6.3. Environment Protection Act, 2076, Regulation, 2077 and Lumbini Provincial Environment Protection Act, 2077 and regulation, 2077
- 6.4. Soil conservation and watershed management act 2039
- 6.5. National Park and wildlife conservation act 2029 and regulations
- 6.6. Salient features of forest product sales and distribution guidelines
- 6.7. Guidelines for community forestry and community forestry inventory
- 6.8. Understanding of NTFP inventory guideline
- 6.9. Institutions involved in forest management, biodiversity conservation and watershed management in Nepal (DoFSC, DNPWC, parastatals etc.)
- 6.10. REDD
- 6.11. Climate change issues
